

Major pěch. Frant. Š a n t o r a :

Smíšené vyšší jezdecké jednotky.

(Dokončení.)

Vzhledem k těmto vlastnostem jsou cyklistické jednotky zvláště vhodné k plnění těch úkolů, jichž řešení by vyžadovalo sesednutí značné části jezdeckva, čímž si zachovává jezdeckvo větší volnost manévru.

Ve svazku vyšší jezdecké jednotky může jich být použito:

- a) v přezvědných oddílech — zvláště není-li dostatek jezdeckva,
- b) v zajišťovacích oddílech,
- c) k řešení různých samostatných bojových úkolů (rychlé obsazení důležitých bodů v terénu a zajištění jich do příchodu hlavních sil vyšší jednotky),
- d) při obchvatných akcích a k působení do nepřátelského týlu,

- e) při využití úspěchu a při pronásledování nepřítele,
- f) v bojích na zdrženou a v čas potřeby při každém druhu boje.

O použití cyklistických jednotek praví náš předpis G-X-1:

„Používá se jich zpravidla ve svazku s pěchotou nebo s jezdeckvem, protože se s nimi přes různost rychlosti pochodu — snad právě pro ni, a přes různou možnost pohybu v terénu velmi dobře navzájem doplňují, někdy i samostatně, event. s OA., která svou rychlostí, mohutnou palebnou silou a malou zranitelností činnost cyklistických jednotek usnadňují a zesilují a jsou také často jedinou jejich ochranou proti nájezdu nepřátelských obrněných vozidel.“

Výhodně jich použijeme všude tam, kde je potřebí zasáhnout co nejrychleji s dostatečně mohutnými palebnými prostředky, a tam, kde je nutno co nejdéle budít u nepřítele zdání, že terén je držen četnými palebnými prostředky, a náhle i nepozorovaně se od nepřítele odpoutat.“

Tato slova našeho Cvičebního řádu pro cyklistické jednotky poukazují nám přímo na to, jaké možnosti použití budou tyto jednotky mít ve svazku vyšší rychlé jednotky.

Motocyklistické jednotky mají značnou rychlost pohybu na dobrých komunikacích a dosti velkou průbojnost i odolnost. Jejich taktická pohyblivost však je poměrně malá, nemohou provádět samostatný průzkum a krýt se.

Jsou proto jednotkami určenými hlavně k vedení boje a jejich největší význam je v tom, že jsou vhodným doplňkem jednotek mechanisovaných a motorisovaných, neboť je předčí rychlostí pohybu.

Pěchota na pásovéch autech. Charakteristiku těchto jednotek nám dává francouzský „Reglement de la Cavalerie“ z roku 1931. Píše:

„Jednotky na pásovéch autech mají podobný ráz jako jednotky jezdecké: svou praktickou rychlostí 20—25 km za hodinu na silnicích a akčním radiem 150 km jsou rychlejší nežli jezdectvo. Terénem prostředně obtížným se pohybují rychlostí 10—12 km v hodině. Snadnost, se kterou opouštějí silnice a cesty, a možnost rozvinout se ve většině terénních útvarů, dává jim velkou manévrovací schopnost, která je však menší nežli táž schopnost jezdectva, hlavně pro jejich snadnou viditelnost, zranitelnost a obtíže spojené s pozorováním během jízdy.“

Jejich výzbroj, totožná s výzbrojí pěších jednotek, a možnost postavit do akce téměř celý početní stav, činí je v boji výkonnějšími, než je jezdectvo. Jsou proto zvláště s to plnit ty úkoly, které vyžadují v rámci těsného spojení s velkými jednotkami buď velkého akčního radia, nebo rychlého zahájení mocné palby. Výhodně lze jich použít jako podpory jezdectva v náhlé útočné činnosti a jde-li o rychlé zaujetí určitého postavení.“

Vlastnosti jednotek na pásovéch autech vyhovují nejlépe potřebám jezdectva. Kdyby nebylo jejich velké zranitelnosti při pohybu po komunikacích, při odpočinku i při pohybu terénem, jejich nákladnosti a obtíží spojených s udržováním vozů, byly by nejlepším doplňkem vyšší jezdecké jednotky. Ale i při těchto nevýhodách zůstávají nejvhodnějším prostředkem k zesílení palebné síly jezdectva, bez újmy na jeho pohyblivosti.

Pěchota na nákladních autech. Má na silnicích větší rychlost pohybu než jezdectvo a cyklisté, velký akční radius, velkou palebnou sílu, a proto i velkou sílu útočnou i obrannou. Je však odkázána na

komunikace, je lehko viditelná a zranitelná během nakládání, pohybu a vykládání a málo pohyblivá v terénu pro nedostatek koní a kár. Má velkou pohyblivost strategickou, ale malou pohyblivost taktickou a téměř žádnou schopnost průzkumu. Oprava vozidel a zásobování kolony je problém velice těžký.

Francouzský „Reglement de la Cavallerie“ ji charakterisuje slovy: „Jednotky na nákladních autech jsou charakterisovány pohyblivostí na silnicích a mocnou palbou. Volba cest (jejich šířka, stav, poloha a profil), povětrnostní podmínky, výcvik personálu, příprava a organisace pohybu mají velký vliv na jejich výkonnost a pohyblivost. Za normálních podmínek je rychlost jejich pohybu 10—12 km za hodinu při průměrné etapě 80 km. Poněvadž jsou poutány k silnicím, nemohou jednotky dopravované na autech provádět samy průzkum a krýt se: je tedy vhodné nechat je postupovat až v druhém sledu, kryté jinými jednotkami.

Jsouce vybaveny touže výzbrojí jako pěchota, bojují za týchž podmínek jako ona a jsou tak v divisi silnou složkou, zvláště schopnou vyvinout mocnou sílu v útoku a být kostrou postavení v obraně.“

O významu těchto jednotek píše v 34. a 35. čísle „Deutsche Wehr“ major v. Faber a dospívá ve svém článku „Motorisierte Einheiten im Rahmen der 5. französischen Kavalleriedivision bei den grossen Manövern in Lothringen vom 3.—10. September 1931“ k závěru, že ve svazu vyšších jednotek jezdeckta je výhodnější použít jednotek obrněných vozů než jednotek naložených na autech, poněvadž vykládání těchto jednotek a jejich pohyb po opuštění vozidel zdržuje manévry jezdeckta a působí tak ztrátu času.

Vzhledem k obtížím při jich použití v rámci vyšší rychlé jezdecké jednotky je jejich význam pro tuto jednotku poměrně malý, zvláště proto, že se nedá naprosto počítat s možností jich použití pravidelně a vždy.

Dělostřelectvo je svou palebnou silou činitelem, bez něhož se neobejde žádná jednotka v boji a musí být proto přidělováno v dostatečném počtu i vyšším jezdeckým rychlým jednotkám. Problém dělostřelectva těchto jednotek však je dosti těžký: musí se uvažovat o jezdecktu hipomobilním i motorisovaném, ačkoliv autoři některých článků v „Dělostřeleckých rozhledech“ považují dělostřelectvo hipomobilní za naprosto nezpůsobilé k spolupráci s vyššími jezdeckými jednotkami.

Dělostřelectvo hipomobilní nestačí na pochodech jezdecktu, a i když je možné vystupňovat na kratší dobu jeho pochodový výkon, přijde pak jeho obsluha do palebného postavení příliš unavena, čímž trpí přesnost palby. Při pochodech je odkázáno na komunikace tak jako dělostřelectvo motorisované. Jeho výhodou je rychlá pohotovost k palbě, snadnost jeho udržování a zásobování.

Dělostřelectvo motorisované. O něm bylo uveřejněno již několik úvah, z nichž uvádím článek pplk. O. Vyslouzila ve VR., roč. XIII., čís. 8 a 9, který doporučuje jednotky dělostřelectva tažené polopásovémi traktory typu „Kegress-Citroen“, a píše, že takto motorisované baterie by měly dostačující rychlost pohybu na komunikacích, zaujímání palebných postavení by bylo poměrně rychlé a rovněž i jejich pohotovost k palbě. Nevýhodou takto motorisovaných baterií by byla jejich přílišná váha, omezující možnost přechodů přes mosty, hlučný provoz a závislost výkonů na atmosférických vlivech.

Mjr. gšt. F. Mašek navrhuje ve svém článku o materiálu jezdeckého dělostřelectva (VR. 1931, čís. 3 a 4), horské kanony 75 cm vz. 15 a vz. 28 s dostřelem 7 a 8'9 km jako dělostřelectvo jezdeckých brigád, při čemž navrhuje vézt materiál s obsluhou i střelivem na šestikolových autech s nosností 1½ tuny: takto motorisované baterie by měly rovněž velkou rychlost pohybu na silnicích, a rovněž zaujímání palebného postavení by nebylo při váze horských kanonů příliš zdoluhavé.

Vidíme tedy, že jak dělostřelectvo hipomobilní, tak i dělostřelectvo motorisované je odkázáno téměř výhradně na komunikace — není-li stav půdy obzvláště příznivý pro pohyb mimo ně (dělostřelectvo hipomobilní má tu nevýhodu, že nestačí rychlosti jezdeckta, dělostřelectvo motorisované je opět méně pohyblivé, což se projevuje zvláště při zaujímání palebných postavení a pohotovosti k palbě). Nepostačující rychlost u dělostřelectva hipomobilního je tak vážnou překážkou jeho použití v rámci jezdeckta, že musíme uvažovat hlavně o dělostřelectvu motorisovaném, které je jedině s to vyrovnat se svou rychlostí jezdecktu a zasáhnout včas k jeho podpoře.

K obraně proti obrněným vozidlům a k střelbě proti letadlům navrhuje mjr. gšt. Mašek kanony ráže 3—4 cm, tažené na motorisovaných lafetách s pásovým pohonem, jejichž jednotky by byly přiděleny jezdeckým plukům.

Útočná v o z b a. Tanků bude možno jen zřídka použít k zesílení činnosti vyšší rychlé jednotky; jsou příliš těžkopádné a vyžadují při převozu nejlepších komunikací; jich porušením je převoz tanků na autech znemožněn. Ani sebe větší jejich zdokonalení nemůže je zbavit těch nevýhod, pro něž bude jejich spolupráce s jezdecktvem možná jen ve výjimečných případech.

Tančíky ve váze do tří tun (angl. typu Garden-Lloyd, franc. typu St. Chammont, amerického typu rychlý Christie) jsou naopak zbrani s velkou rychlostí pohybu na komunikacích, s dostatečnou rychlostí pohybu v terénu, malou zranitelností a velkou palebnou silou: jejich přidělování jezdecktu bude nejen možné, ale ve většině případů nutné. Hodí se zejména k spolupráci s přezvědnými orgány vyšší rychlé jednotky.

Podobně by se dalo uvažovati i o nejnovějším typu tanků ve Švédsku — „Type Landskrone 80“ (menší typ), který svou rychlostí, výzbrojí a pohyblivostí spojuje vlastnosti obrněného auta s vlastnostmi tanku. Má velkou rychlost pohybu na silnici i v terénu a přes to, že je malý, má velkou palebnou sílu (1 hrubý kulomet Madsen ráže 20 mm a 1 těžký kulomet). Přeměna jízdy na kolech na jízdu na pásech se provádí bez vystoupení osádky vozu v 10—20 vteřinách.

Obrněná auta. Jejich těžší typy jsou velmi rychlé při pohybu na komunikacích a vyhovují svou výzbrojí a výkonností všem požadavkům boje na silnicích. Jejich nevýhodou je přílišná váha a schopnost pohybu mimo silnice jen za výjimečně příznivých okolností na suché a tvrdé půdě a na krátkou vzdálenost.

Lehká šestikolová obrněná auta jsou v terénu daleko pohyblivější: při jejich značné palebné síle a malé zranitelnosti mají daleko větší taktický význam, zejména jako vozidla přezvědná — nežli OA. těžkého a středního typu.

Svou rychlostí, pohyblivostí, palebnou silou a malou zranitelností jsou důležitou zbraní přezvědnou i útočnou, schopnou doprovázet a podporovat jezdeckto téměř při všech jeho akcích.

V tomto přehledu jsou zahrnuty všechny složky vyšší rychlé jezdecké jednotky. Jakým způsobem bude těchto různých prostředků použito?

K účelům služby přezvědné a průzkumné, která je důležitou částí činnosti vyšší rychlé jednotky, můžeme ihned, bez velkého uvažování vyřadit některé její složky: jsou to především jednotky motocyklistické a pěchota na nákladních autech, dále těžké a střední tanky a těžké typy OA., takže v úvahu pro tuto činnost připadá hlavní složka vyšší rychlé jezdecké jednotky, t. j. jezdecktvo s lehkými útočnými vozy a OA., dále pěchota na pásových autech a jednotky cyklistické. Z těchto složek budou jednotky cyklistů zbavovány této služby všude tam, kde jezdecktvo spolu s pěchotou na pásových autech postačí samo provádět přezvědnou a průzkumnou službu. Záleží-li proto způsob boje vyšší rychlé jednotky ve vyhledání místa, kde je nepřítel nejslabší, a v úderu hlavními silami na tomto místě, mohli bychom jako všeobecný ráz boje takové jednotky vzhledem k použití jednotlivých prostředků stanovit:

PO. jezdecktva spolu s pěchotou na pásových autech a OA., zesílené podle možnosti lehkými tanky (tančíky), zjistí místo, kde je nepřítel nejslabší, a ostatní složky, t. j. jednotky jezdecktva, cyklistů, motocyklistů, pěchota na pásových autech a pěchota na autech provedou za podpory útočné vozby a za podpory dělostřelectva hlavní úder na místo zjištěné PO.

Uvedený příklad je ovšem příkladem boje rychlé vyšší jezdecké jednotky vybavené všemi prostředky zesilujícími její mohutnost palby a průbojnost a možný jen tam, kde to terén, komunikace a všeobecná situace dovolí! Podobný příklad nám dávají závěrečná cvičení francouzské armády ve dnech 18. až 22. září 1930, jichž se zúčastnila 3. jezdecká divise, zesílená 1 praporem na pásových autech, 1 eskadronou OA., četou tanků a 1 letkou: úkolem jezdecké divise při těchto cvičeních bylo zjednotání zpráv, zatlačení nepřátelského krytu a zmocnění se přechodů přes řeku Sein v určitém úseku.

Postup jezdecké divise byl proveden ve třech sledech: v prvním sledu byly zařaděny 3 PO. po 1 eskadroně a 1 četě OA. a prapor na pásových autech s eskadronou OA., v druhém sledu obě jezdecké brigády s dvěma dělostřeleckými oddíly a v třetím sledu pluk dragons portés. Průběh cvičení byl typickým příkladem způsobu boje vyšší jezdecké jednotky, vybavené v určité míře všemi prostředky, s nimiž se v dnešní době při vybavení vyšší jezdecké jednotky počítá.

PO. a jednotky motorisovaného praporu na pásových autech s přidělenými OA. zatlačily přední slabé hlídky nepřítele a zjednotaly dotyk s nepřátelskou linií souvislé palby. Přezkoušení dotyku (nebude nutné v tom případě, budou-li PO. tak silné, aby mohly tento úkol provést samy), provedly předvoje obou jezdeckých brigád, při čemž jeden z předvojů zahájil již obchvatný manévr proti severnímu křídlu nepřítele. Boje předvojů měly úspěch jen na jižním křídle a velitel divise přiblížil proto za jižní křídlo pluk dragons portés: hlavní úsilí vedl pak na místo, kde byl nepřítel nejslabší, t. j. kde měl boj předvojů úspěch.

Poznatky o vedení boje vyšší rychlou jezdeckou jednotkou, získané při těchto cvičeních, byly:

Činnost PO. přes to, že byly zesíleny 1 praporem na pásových autech a četami OA. byla uspokojivá jen do té doby, dokud se PO. nestřetly s nepřítelem. Od doby, kdy narazily PO. na přední částice nepřítele, neměl velitel divise téměř žádných zpráv ani o jejich vlastní situaci, ani

o nepříteli, a proto byl nucen zasadit předvoje k vyjasnění situace a k získání potřebných zpráv. Je pravidelným zjevem, že hlášení dochází v pořádku, jsou-li záporná, jakmile je co hlásit, t. j. jakmile se PO. střetnou s nepřítelem, zapomínají velitelé PO. při řešení situace na hlášení, což při rychlosti pohybu vyšší jezdecké jednotky nutí jejího velitele k tomu, aby za účelem vyčkávání zpráv pohyb hlavních sil buď zastavil aneb zasadil k získání těchto zpráv část hlavních sil — bez vyčkávání zpráv od PO.

Pochod jezdecké divise je pro nutnost členění do šířky i do hloubky dosti obtížný: vyžaduje dostatečného zajištění a mnoho komunikací, takže řízení pochodu při různé rychlosti jednotlivých složek divise je ne snadné; nesnadné zvláště proto, že nezbytnou podmínkou úspěchu boje je to, aby byla celá divise stále připravena k rychlému zasazení.

Nasazení hlavních sil divise k útoku trvá příliš dlouho: příčinou je zdlouhavé dodávání rozkazů a dlouhé trvání příprav při umísťování jednotek ve východišti útoku. Tato okolnost nemůže konečně při organizaci jezdecké divise a při možnostech jejího pobytu překvapovat. Generál Boucherie, popisující činnost této divise, dospívá k názoru, že urychlení činnosti jezdeckta je možno provést dvojím způsobem, a to:

1. vybavením jezdeckta mohutnými prostředky bojovými, které by mělo přímo u sebe, takže by mohlo vést boj úplně samostatně: přidělením veliteli divise pojitků k rychlejšímu řízení akce a zvýšením úrovně výcviku vojsk, hlavně cvičením s vojsky v terénu;

2. prováděním přechodu z přibližování přímo do útoku. Tento postup však může být nebezpečný proti nepříteli, který dovede sám manévrovat a má k manévru dosti prostředků.

Uvedený příklad činnosti jezdecké divise nám dává dosti jasný obraz jak o způsobu boje vyšší jezdecké rychlé jednotky, tak i o způsobu použití jednotlivých jejích složek, který zásadně zůstane týž při všech akcích této jednotky.

Také Italie má značné zkušenosti s rychlými jednotkami, získané při závěrečných cvičeních s nimi, na jejichž základě byly vypracovány i italské předpisy pro jezdeckto a pro rychlé jednotky. O způsobu boje jezdeckta uvádí italský Cvičební řád pro jezdeckto z r. 1931 toto:

„Pro převzvědnou činnost v rámci vyšší rychlé jednotky jsou určeny PO., jejichž počet, síla a složení závisí na šířce pásma, v němž má jednotka pracovat. Mohou to být PO. v síle až 1 jezdeckého pluku, zesílené podle potřeby OA., rychlými tanky a částí dělostřelectva, za nimiž se v druhém sledu posunují ostatní složky — cyklisté, pěchota na autech, tanky a dělostřelectvo. Cyklisté a pěchota jsou taktickou zálohou jezdeckta, jejímž úkolem je zdolat odpory, na něž nestačí síly jezdeckta. Při tom bude často vhodné, svěřit cyklistickým jednotkám podle úkolu a situace i zvláštní úlohy na velké vzdálenosti a výjimečně i úkoly převzvědné a průzkumné, které řeší současně s jezdecktem. Dělostřelectvo zvyšuje manévrovací schopnost jezdeckta tím, že mu razí cestu k větším odporům, doplňuje jeho palebnou sílu, pomáhá svou palbou udržet důležité prostory a brání již na dálku postupu nepříteli.

Tentýž postup platí i pro přibližování rychlé divise.

O způsobu boje vyšší rychlé jednotky praví předpis: Jezdecké jednotky počínaje eskadronou mohou být v boji podporovány rychlými tanky, korouhev a pluk dělostřelectvem a zesíleny cyklisty a pěchotou na

autech. Rychlé tanky jedou v útoku před jezdeckem a razí mu cestu; po dosažení cíle chrání uspořádání jezdeckta a při úspěchu zahajují pronásledování. Cyklisté a pěchota na autech se zasazují v úsecích vyžadujících vyšší průbojnost a větší palební síly, zejména čelně, při čemž jezdeckto působí do boků a zachovává svou pohyblivost. Pěchotě na autech musí jezdeckto zajistit čas a prostor potřebný k vyložení a k zasazení do boje. Dělostřelectvo působí soustředěním palby ve směru hlavního úsilí.

Podobným způsobem bojuje jezdeckto i při plnění všech ostatních úkolů.

Podrobně uvažuje o způsobu boje a o použití prostředků vyšší rychlé jednotky gen. C. Trezzani v „Rivista di Artiglieria e Genio“ (roč. 1932, seš. 11). I v této úvaze je líčen boj rychlé jednotky obdobným způsobem jako ve Francii, odlišným jen tam, kde to žádají italské předpisy o organizaci a použití rychlých jednotek. Gen. Trezzani klade v své úvaze o způsobu boje rychlé jednotky, zejména o použití dělostřelectva, důraz na to, že činnost této jednotky při provádění různých úkolů bude všeobecně záležet v provádění přezvědné činnosti a ve vedení boje, což nutí k jejímu rozdělení ve dva sledy. Rozdílné je v jeho pojetí proti názorům francouzským to, že za způsobilé k provádění přezvědné činnosti považuje jen PO. dostatečně silné, vybavené i dělostřelectvem. (Italské předpisy uvádějí PO. v síle až 1 pluku jezdeckta, cyklistů nebo pluku smíšeného.) Člení proto síly vyšší rychlé jednotky na dva sledy: v prvním sledu budou při provádění zvědů, při krytí nástupu, při krytu hranic, při krytu křídel a mezer, při bojích ústupových a při pronásledování na delší vzdálenosti silné PO. s dělostřelectvem, v druhém sledu pak ostatní síly rychlé jednotky, určené k vedení hlavního úderu. Toto rozdělení sil a tento způsob boje má tu výhodu, že 1. sled, tvořený PO., je většinou dostatečně silný i k svedení zahajovacího boje, takže hlavní síly mohou přejít z přibližování přímo do útoku: znamená to úsporu času, jejíž nutnost zdůrazňuje i gen. Boucherie v úvaze o závěrečných cvičeních jezdecké divise francouzské.

Zajímavé je pro nás rozlišení způsobu boje rychlé jednotky podle úkolu, šířky úseku a terénu, v němž jednotka pracuje: gen. Trezzani píše, že při krytí nástupu a krytu hranic, dále při krytí křídel vyšších jednotek a při krytí mezer mezi nimi bude přímo činnosti zpravidla tak široké, že jeho stejnoměrné obsazení bude nemožné. Rychlá divise obsadí proto v tomto případě přikázanou frontu slabšími jednotkami, vyše nepříteli vstříc PO. a jádro sil ponechá v záloze na jednom nebo více místech jako zálohu k provádění manévru. Při akcích ústupových a při pronásledování bude podle jeho názoru pracovat rychlá divise na souvislé frontě jen v terénu dobře schůdném, kdežto v horách bude pracovat ve skupinách více nebo méně samostatných. Toto rozdělení na menší samostatné skupiny považuje za nutné i při pronásledování nepřitele v terénu dobře schůdném z toho důvodu, že snaha využít první paniky u nepřitele nedovolí čekat, až budou mezery tak veliké, aby umožnily zasazení rychlé divise soustředěné: bude proto nutné vysílat menší části rychlé jednotky s úkoly ohrožovat defilé a ty komunikační uzly, jimiž musí ustupující nepřítel projít. Způsob boje těchto částí vyšší rychlé jednotky, pracujících samostatně, bude více méně týž jako boj jednotky celé: musí být ovšem veden tak, aby způsob boje odpovídal síle, kterou velitelé

samostatných skupin mají k dispozici. Při tom dospívá gen. Trezzani k závěru, že oddíly určené k pronásledování a k ohrožení citlivých ústupových linií nepřítele nesmějí být závislé na komunikacích, poněvadž při střetnutí s nepřítelem před dosažením cíle musí uhnout do terénu a dopět k cíli oklikou.

V úvaze gen. Trezzaniho je předvídáno vzhledem k úkolům, terénu a situaci dosti časté rozdělení vyšší rychlé jednotky na menší samostatné skupiny. Uvažujeme-li o předpokladech pro použití vyšší rychlé jednotky, vidíme, že použití jednotlivých částí rychlé jednotky k samostatným úkolům bude obvyklým zjevem i u nás. V takovém případě pak musí být každá skupina vybavena tolika prostředky, aby mohla plnit do určité míry samostatně dané úkoly. Přímoou organizaci rychlých jednotek v menší samostatné skupiny nelze si ovšem myslet, určitě však musí být při organizaci vyšší rychlé jednotky přihlíženo i k tomu, že se často vyskytne nutnost ji rozdělit, anebo vyslat od ní menší skupiny se samostatnými úkoly.

Odlišné použití různých složek vyšší jezdecké rychlé jednotky se projevilo na závěrečných cvičeních německého jezdeckta v září 1932. Těchto cvičení se zúčastnil jezdecký sbor sestavený ze dvou jezdeckých divisí, vybavených rovněž všemi mechanisovanými a motorisovanými prostředky jezdeckta.

Proti Italii a Francii se zde projevila především snaha využít rychlosti mechanisovaných a motorisovaných složek jezdecké divise (roty obrněných aut a roty motocyklistické) k samostatným úkolům přezvědným, přepadovým a rušivým: za mechanisovanými a motorisovanými PO. postupovaly jezdecké divise až do zasazení k útoku, při němž bylo podporováno jezdeckto dělostřelectvem a tanky. Mechanisované a motorisované jednotky byly vystřídány po zjednání dotyku jezdecktem a použito jich k nájezdu do týlu nepřítele.

Projevil se zde proto zásadní rozdíl v použití složek mechanisovaných a motorisovaných, které ve Francii a Italii jsou určeny k přímé podpoře jezdeckta a k součinnosti s ním, kdežto v Německu — podle průběhu oněch závěrečných cvičení — převládá názor přejatý z Anglie, t. j. použít těchto složek v rámci vyšší jednotky jezdeckta k samostatným úkolům.

Celkem vidíme v názorech na způsob vedení boje vyšší rychlou jednotkou ve všech státech potvrzení toho, že boj této jednotky bude především záležet v provádění přezvědů a průzkumu, při čemž podle italských názorů je tato činnost tak důležitá, že jsou určeny k ní PO. v síle až 1 pluku s rychlými tanky a dělostřelectvem, ve Francii jsou zesíleny PO. v síle obvykle 1 eskadrony s četou OA. pěchotou na pásových autech, v Německu se konají pokusy s použitím k přezvědné činnosti rot obrněných aut a rot motocyklistických.

Tyto přezvědné oddíly získávají zprávy a zajišťují do jisté míry postup hlavních sil vyšší rychlé jednotky.

Využití zpráv, získaných PO., provádějí pak jednotky druhého sledu, t. j. jezdeckto, cyklisté a pěchota na autech, jejichž postup a boj je podporován rychlými tanky a dělostřelectvem.

V armádách všech států se přidává jezdecktu tolik prostředků, aby mohlo vést boj samostatně — naopak se však uvažuje o nutnosti zachovat mu jeho pohyblivost v terénu přidělováním jen těch prostředků, jejichž pohyblivost v terénu neomezuje volnost jednání jezdeckta.

V problému organizace vyšší rychlé jezdecké jednotky musí být proto vyřešeno zesílení průbojnosti a palebné síly její hlavní složky — jezdeckta — bez újmy jeho taktické pohyblivosti na komunikacích i v terénu.

V.

Odpověď na otázku, jak by měla být organisována vyšší rychlá jezdecká jednotka u nás, je proto nesnadná, že naší armádě schází prozatím mnoho z těch prostředků, s nimiž se při vybavení rychlé jednotky počítá, takže nemáme pro řešení tohoto problému potřebných vlastních technických dat: organizace těchto jednotek však nemůže být řešena jen s hlediska taktického, protože je do značné míry i problémem technickým, hospodářským a finančním. Je proto při nedostatku praktických zkušeností s použitím rychlých jednotek v různých částech našeho státu a při nejjasnosti názorů o tom, s jakým materiálem a s jakým počtem materiálu můžeme vůbec počítat, tato otázka příliš složitá a neurčitá a svádí mimoděk k napodobování cizích vzorů.

Úvah a článků o reorganizaci našich vyšších jezdeckých jednotek bylo u nás napsáno již tolik, že o ní dávno přinášejí zprávy i německé vojenské časopisy: tak ve 24. čísle říšskoněmeckého časopisu „Deutsche Wehr“ z r. 1932 je uveřejněn obsáhlý článek, podle něhož mělo dojít u nás v nejbližší době k reorganizaci jezdeckých brigád, jejichž složení mělo být podle tohoto článku upraveno na 3 jezdecké pluky, 1 prapor cyklistů, 1 prapor motorisované pěchoty, 1 dělostřelecký oddíl 75 cm, 1 oddíl houfnic 10 cm k podpoře pěšího praporu, 1 rotu útočných vozů, 1 motorisovanou rotu ženijní a 1 motorisovanou rotu spojovací.

Organisace naší jezdecké brigády, hlášená článkem časopisu „Deutsche Wehr“, vybavuje ji téměř všemi složkami, které navrhuje pro organizaci našeho jezdeckta plk. gšt. Hanák, a rozdíl se jeví hlavně v počtu jezdeckých pluků.

Poněvadž problém organizace našich rychlých jednotek nutí ve velké míře k použití metody srovnávací, uvádím v příloze 1. přehled organizace jezdeckých rychlých divisí ve Francii, Itálii a Německu a v tabulce 2. organizaci jezdecké divise podle návrhu plk. gšt. Hanáka. Poslední návrh uvádím tak, jak je uveřejněn ve VR., proto, že jezdecká divise vybavená podle tohoto návrhu je již vyšší jednotkou motorisovanou, rychlou.

Při srovnání organizace jezdeckých divisí v jiných státech s jezdeckou divisí podle návrhu plk. gšt. Hanáka vidíme, že se podobá téměř úplně v celém svém řešení dnešní jezdecké divisi francouzské a že máme zde proto již hotový návrh na organizaci vyšší rychlé jednotky — podobné jezdeckým divisím ve Francii a s malými rozdíly i v Německu a konečně i v Itálii. O organizaci těchto vyšších jednotek jezdeckta bylo a je pracováno v uvedených státech již velmi mnoho let: zároveň jsou tam prováděny stále zkoušky o účelnosti a možnostech upotřebení jednotlivých jejich složek, takže by se zdálo nejlepším a nejjednodušším řešením přizpůsobit naše jezdeckto těmto vzorům a organisovat je v jezdecké divise podle vzoru Francie, jak navrhuje plk. gšt. Hanák, nebo v rychlé divise podle vzoru Itálie, čemuž by lépe vyhovovala dosavadní organizace našeho jezdeckta v jezdeckých brigádách o třech plucích.

Všeobecně je při organizaci vyšších rychlých jednotek jezdeckta možné trojí řešení, a to:

1. organisování jezdeckta v jezdecké divise o 2 brigádách po 2 až 3 plucích (gen. Brandt považuje za dostatečně silnou teprve divisi o 6 jez-

deckých plucích), se všemi prostředky, které má dnešní divise francouzská a německá a divise podle návrhu plk. gšt. Hanáka,

2. organisování jezdeckta v jezdeckou brigádu o 3 jezdeckých plucích, rovněž se všemi těmito složkami (typ rychlé divise italské),

3. organisování lehkých divisi s 1 brigádou jezdeckta o 3 plucích a 1 lehkou brigádou motorisovanou a mechanisovanou, při čemž by jezdecká brigáda zůstala jednotkou výhradně hipomobilní.

Odlišným způsobem řeší problém rychlých jednotek armáda anglická, americká a v poslední době i japonská. V nich se neslučují mechanisované a motorisované jednotky s jezdecktvem v organisačně stálé vyšší rychlé jednotky, nýbrž vytvářejí samostatné jednotky motorisované a mechanisované, jejichž slučování s vyššími jednotkami pěchoty neb jezdeckta má být prováděno ve válce podle potřeby.

Japonské armádní velení, které prozatím jediné má válečné zkušenosti s prostředky, zavedenými v armádách po roce 1918, organisuje dvojí typ těchto jednotek, a to:

1. smíšené lehké rychlé brigády motorisované a mechanisované, složené ze dvou praporů OA., 1 praporu lehkých tanků, 1 praporu motorisované pěchoty, z 1 oddílu motorisovaného dělostřelectva, prostředků OPL. a motorisovaných služeb: tyto lehké brigády jsou určeny hlavně k úkolům zvědným, k spolupráci s vyššími jednotkami jezdeckta a k různým samostatným úkolům v armádních operacích;

2. mechanisované úderné brigády, složené z několika praporů lehkých a středních tanků a z 1 oddílu dělostřelectva na autolafetách nebo ve vleku, určené k zvětšení bojové síly vyšších jednotek, k akcím na křídlech a k provádění průlomů.

První typ je jen částečně způsobilý k provádění samostatných akcí, typ druhý není k nim způsobilý vůbec. Proto je počítáno s různými kombinacemi, a to především

se sloučením 1 rychlé a 1 mechanisované úderné brigády k různým společným akcím,

s dočasným tvořením rychlých lehkých jezdeckých vyšších jednotek složených z 1 jezdecké brigády o 3 plucích, z 1 praporu motorisované pěchoty, z 2 oddílů motorisovaného dělostřelectva, z praporu OA. a z 1 lehké brigády,

s dočasným tvořením smíšených úderných jezdeckých skupin složených z 1 brigády jezdeckta, z 2—3 praporů motorisované pěchoty, z 3 oddílů hrubého motorisovaného dělostřelectva, z 1—2 praporů OA. a z 1 mechanisované úderné brigády.

Kromě tohoto použití rychlých brigád při spolupráci s jezdecktvem počítá japonské armádní velení s kombinováním jich s motorisovanou pěchotou a tak tvořením „rychlých vyšších pěších jednotek“, a „smíšených rychlých úderných pěších vyšších jednotek. Je tedy předvídáno a počítáno s všestranným využitím těchto rychlých brigád k spolupráci jak s jezdecktvem, tak i s pěchotou (motorisovanou) a s jich použitím k provádění samostatných akcí všude tam, kde to situace a poměry dovolí.

Jde nyní o to, který z těchto různých způsobů organizace rychlých jednotek bude pro nás při uvážení všech taktických možností a našich technických možností přijatelnější a výhodnější.

Je-li však pěší divise o 2 brigádách po 2 plucích posuzována jako příliš těžkopádná, byly by jezdecké divise o 4 neb i o 6 jezdeckých plucích,

vybavené všemi složkami mechanisovanými a motorisovanými, ještě těžkopádnější a tato těžkopádnost by se projevila hlavně obtížemi v řízení jejich pohybu a boje a obtížemi v zásobování jich. Tato okolnost je u jezdecké divise tím důležitější, že si tato jednotka má zachovat co největší taktickou pohyblivost a rychlost, aby mohla dostáti v svých úkolech.

Je proto otázkou, bylo-li by v našich poměrech tvoření větších jednotek jezdeckých se všemi prostředky motorisovanými a mechanisovanými účelné a hospodárné, zvláště dnes, kdy se téměř všeobecně mluví o nutnosti jednotek menších, ale pohyblivějších a důkladně vyzbrojených, které se dají nejen lépe ovládat, ale jichž může být i více, čímž roste význam jejich taktické upotřebitelnosti.

V jedné vojenské revui jsem četl dvě věty, zajímavé vzhledem k problému organisace jednotek jezdeckých a smíšených jednotek jezdecko-motorisovaných a mechanisovaných: první výrok zní, že „rozsah činnosti jezdeckého závisí na jeho síle“, a druhý praví, že „základem tvoření smíšených jezdecko-motorisovaných a mechanisovaných svazů je jejich předvídané použití“. Větám zdánlivě protichůdným by se dalo rozumět tak, že při organisaci rychlých jezdeckých jednotek je třeba přihlížet k předvídanému jich použití, kdežto rozsah jejich skutečné činnosti ve válce bude záviset na jejich síle. O úkolech a možnostech těchto jednotek bylo mluveno v statích předešlých, kde byla uvedena i všeobecně známá skutečnost, že je jich v našich poměrech nezbytně potřeba k provádění nejrůznějších úkolů strategického i taktického rázu: v předcházejících statích bylo také zdůrazněno, že by rozsáhlé možnosti upotřebení pohyblivých a průbojných jednotek vyžadovaly u nás postavení jich v počtu co možná největším, a to všude tam, kde se dá použití jich předvídat, t. j. vlastně na celém území naší republiky.

Počet těchto jednotek je však ale značně omezen především celkovým početním stavem armády a dále finančními, hospodářskými a průmyslovými silami státu, které zužují do značné míry rámec organisáčních možností a nutí k tomu, aby bylo postupováno opatrně a vybíráno to nejlepší: účelem této opatrnosti musí být to, aby byly vytvořeny jednotky s všestrannými možnostmi použití. Uvažujeme-li o našich poměrech, musíme si především přiznat, že na tvoření velkých mas jezdeckých — jezdeckých sborů — které považuje gen. Brandt jedině za schopné k plnění dnešních úkolů jezdeckého, nemůžeme ani pomyslet: i tvoření jezdeckých divísi o 4 plucích je v našich poměrech, vyžadujících přítomnosti jednotek jezdeckého na území v délce téměř 1000 km, při malém počtu jezdeckého, s jehož udržováním můžeme počítat, jen stěží možné, nechceme-li, aby na jednom místě byla silná jednotka jezdeckého třebas bez možnosti okamžitého použití, zatím co na druhém místě může nepřítomnost jezdeckého způsobit katastrofu nebo nemožnost využít úspěchu.

Přes to, že se rozdrobování jednotek jezdeckého přičítá nesplnění jezdeckým nadějí kladených na něj ve světové válce, jsou poměry a úkoly naší armády takového rázu, že soustřeďování jezdeckého ve svazky vyšší, než jezdecká brigáda bude možné jen ve výjimečných případech.

Mohli bychom proto řešení první, t. j. organisování jezdeckých divísi, které má význam hlavně pro státy silnější, počítající se slučováním jezdeckých divísi v jezdecké sbory k účelům zejména strategickým, považovat pro naše poměry za málo vhodné, neúčelné a nehospodárné.

Vezměme nyní řešení druhé, t. j. tvoření rychlých divisi podle vzoru italského. Při uvažování o tomto typu rychlé divise si musíme uvědomit, že od vyšší rychlé jednotky budeme vždy vyžadovat, aby byla takticky pohyblivá a měla dostatečné prostředky palby, t. j. dostatečnou průbojnost a odolnost. Přidělování těchto prostředků jezdecku musí být úměrné jeho síle a nesmí jít tak daleko, aby se přidělením nevhodných nebo nadměrných prostředků stala jezdecká vyšší jednotka těžkopádnou při velení a řízení, dále méně pohotovou a méně pohyblivou, než je jezdecko samo. Problém jistě těžký, když víme, že jezdecké jednotky samy jsou takticky téměř vždy daleko pohyblivější a že možnost použití jich je v daleko menší míře závislá na terénu, komunikaci a povětrnosti, než je tomu u všech ostatních složek rychlé jednotky.

Příkladem toho, jak ubývá možností použití jezdecké rychlé jednotky, bylo pochodové cvičení 3. francouzské jezdecké divise, konané ve dnech 8.—10. září 1932 a spojené s přechodem Seiny. Na něm se ukázalo, že prostředky dané organicky jezdecké divisi k překonání vodních toků dovolují sice přechod jednotek i trénu jezdeckta, ale nepostačují k přejezdu vozidel pluku dragons portés, která jsou příliš těžká — právě tak jako OA. a těžké nákladní vozy. Jezdecká divise francouzská, vybavená Veyryovým mostem, by potřebovala proto ještě motorisovanou mostovou soupravu těžkou. Na tomto případě je nejlépe vidět, jak zesilováním jezdecké jednotky roste její těžkopádnost, jako celku a jak vzniká nutnost přidělovat jí stále nové a nové prostředky k umožnění jejího samostatného pohybu a boje.

Tak může být vlivem terénu a povětrnosti činnost různých složek vyšší jezdecké rychlé jednotky buď vůbec znemožněna nebo ztížena do té míry, že ochromuje potom činnost vyšší jezdecké jednotky vůbec. I ve Francii se již ozývají hlasy, že rychlá vyšší jednotka nemá být útvar smíšeným, že má být buď hipomobilní nebo ze složek mechanisovaných a motorisovaných. („Revue de Cavalerie“, roč. 41, září-říjen, Chéf d'escadrons Brennet v článku „La cavalerie“.)

Bylo by chybou nevímat si této skutečnosti, zvláště když víme, že na závěrečná cvičení je vybírán terén vhodný k působení všech složek rychlé jezdecké divise a že se konají v nejpriznivějším období ročním, kdy stav komunikací i půdy je pro pohyb motorových vozidel kolových, pásových a kombinovaných nejlepší. Nemůžeme však předpokládat, že budeme mít tyto příznivé poměry terénní a povětrnostní po celou dobu války.

Uvažujeme-li vzhledem k tomu o naší jezdecké brigádě, vidíme, že potřebuje při svém dnešním složení především doplnku doprovodných zbraní u pluků (hmoždíře, dopravovaná a protitanková děla) a dále přidělení dělostřelectva, vyhovujícího svou rychlostí a pohyblivostí potřebám jezdeckta, aby byla vyšší jezdeckou jednotkou upotřebitelnou téměř za všech okolností, v každém terénu a za každého počasí.

Uvažujeme-li dále o ostatních složkách organisovaných dnes ve svazku vyšší jezdecké jednotky ve Francii, Italii a v Německu, vidíme naopak, že všechny tyto složky moderní rychlé jednotky jsou více nebo méně odkázány na příznivé poměry komunikační, terénní a povětrnostní a v případě, že jde o prostředky s možností pohybu v terénu (lehké OA., lehké typy prezvědčných tanků, pásová auta pro pěchotu), vyžaduje jak jejich pohyb vlastní, tak i pohyb vozového parku nutného k jich udržování určitých podmínek, bez nichž může pracovat jezdecko. Bude jimi proto jezdecko při své činnosti dosti často bržděno. Dále musíme vzít v úvahu

i to, že i když máme ve velké části našeho území poměry příznivé pro pohyb a použití všech motorových vozidel, přece jen se nedá říci, že jejich činnost bude možná vždy a všude. V takových případech nezbude pak nic jiného, než oddělit od sebe jezdeckvo, prostředky mechanisované a motorisované a použít obou skupin samostatně, což při organickém zařazení motorisovaných a mechanisovaných složek v jednotkách jezdecké divise bude vždy narážet na značné obtíže.

Naopak je však zřejmé, že jezdeckvo samo nemá dnes dostatečnou sílu a průbojnost a že je naprosto nutné vybavit je prostředky mechanisovanými a motorisovanými všude tam, kde to úkol daný vyšší jezdecké jednotce vyžaduje a kde není jejich činnost vzhledem k množstvem pohybu vyloučena nebo příliš ztížena. Musí proto vyznít řešení tohoto problému v tom smyslu, aby byly dány jezdecké vyšší jednotce všechny prostředky zesilující jeho palebnou sílu a průbojnost, aby se však daly tyto složky v čas potřeby od jezdeckva odloučit a obě skupiny upotřebit samostatně. Tento problém souvisí do značné míry s řešením problému, mají-li být jednotky útočných vozů samostatnou zbraní nebo být součástí zbraní jiných.

Celý vývoj věci svědčí však o tom, že jednotky útočné vozby jsou a budou ještě více zbraní speciální se zvláštním výcvikem a nelze je tedy směšovat s jinými zbraněmi.

Autor článku o „Organisaci útočných vozů“ zdůrazňuje dále, že útočná vozba je zbraní speciální jak při výcviku, tak v boji, která pracuje svým vlastním způsobem i při součinnosti s pěchotou nebo s jezdeckvem, a podrží tento svůj ráz dotud, dokud se celé pozemní vojsko nebude pohybovat v pancíři na speciálních vozidlech: je jednotkou, jejíž výcvik se musí dít co možná v jednom tělese. Pro výcvik jednotek útočné vozby, určených k spolupráci s pěchotou nebo s jezdeckvem, musí postačit, když jim bude dána možnost cvičit se co nejčastěji v takové součinnosti.

Konečně uvádí pplk. gšt. Štěpánský: „Taktické použití útočné vozby, na př. OA. po četách, je vzhledem k udržování vozů a jich ošetřování problémem, který by byl v poli tvrdým oříškem. Při závěrečných cvičeních to tak nepoznáváme, ježto trvají jenom několik dní v mírových poměrech. Z toho vyplývá, že jednotky útočné vozby, jdoucí do pole, musí být kromě taktické potřeby organisovány v takových jednotkách, které jsou co nejvíce soběstačné.“

Přidáme-li k vývodům pplk. gšt. Štěpánského ještě okolnosti vedené v stati o předpokladech použití všech složek rychlé jednotky u nás, bude výsledkem všech těchto úvah přesvědčení, že se ani typ rychlé divise italské nehodí zcela na naše poměry: víme-li, že se i v Itálii počítá s nutností rozdělovat vzhledem k úkolům a terénu různé složky rychlé divise na skupiny pracující samostatně, je nasnadě otázka, proč toto rozdělení neprovést ihned. Také v Německu pracovaly na závěrečných cvičeních roku 1932 mechanisované a motorisované složky jezdeckých divisi téměř úplně samostatně, jak při provádění přezvědů, tak i v boji samém, což svědčí jistě o tom, že i ve svazku vyšší jezdecké jednotky bude mechanisovaných a motorisovaných jednotek použito velice často odděleně od jezdeckva. Přicházíme tak zřejmě k řešení třetímu, t. j. k sestavení vyšší jezdecké rychlé jednotky ze dvou skupin, jichž by se dalo použít i samostatně, a to z 1 brigády jezdecké a z 1 lehké rychlé brigády, v níž by byly organisovány veškeré ostatní složky moderní rychlé vyšší jednotky.

Výhody tohoto rozdělení vyšší rychlé jednotky na jezdeckou brigádu se 3 pluky a nutným dělostřelectvem a rychlou lehkou brigádu, sestavenou z cyklistů, jednotek motorisovaných a mechanisovaných a dělostřelectva jsou zřejmé.

„Rychlá lehká divise v tomto složení by měla všechny vlastnosti jezdecké divise francouzské a německé a všechny možnosti jejího použití; při tom by měl velitel divise sloučeny jednotky přibližně stejných vlastností ve dvou samostatných skupinách, které by mohly v čas potřeby pracovat naprosto odděleně, aniž by to bylo na újmu jejich výkonnosti. V našich poměrech a na našem území je to určitě výhoda, jejíž cenu v míru i ve válce by ukázala skutečnost.“

Snad by se nám lépe zamlouvalo řešení v tom smyslu, jak na základě posledních zkušeností ve válce s Čínou je provedeno v armádě japonské. Bohužel však je podobné vybavení naší armády na dohlednou dobu naprosto neuskutečnitelné a má konečně také tu chybu, že při dočasném slučování jezdeckých a motorisovaných brigád bude těmto sloučeným vyšším rychlým jednotkám scházet jak výcvik ve spolupráci, tak i velitel, který by je dovedl s úspěchem řídit.

Lehké rychlé motorisované a mechanisované bojové prostředky budou vždy určeny především k spolupráci s jezdeckvem. Je zde proto vážný důvod k sloučení obou brigád v lehkou rychlou divisi, poněvadž jenom tímto způsobem bude zaručena jejich příprava ke spolupráci ve válce — za vedení velitele, obeznámeného dokonale jak s jejich vlastnostmi, tak i s možnostmi jich použití.

Častá nutnost rozdělování jezdeckva a složek ostatních je opět důvodem k tomu, aby obě brigády byly vedeny i k řešení úkolů samostatných, odděleně jedna od druhé.

Rozbor celé otázky dává jako závěr vytvoření rychlé lehké divise asi v tomto složení:

- I. velitelství rychlé divise (štáb a služby);
- II. 1 jezdecká brigáda (3 jezdecké pluky — u každého pluku četa doprovodných děl a četa protitankových zbraní),
1 oddíl lehkého dělostřelectva o 3 bateriích;
- III. 1 rychlá lehká brigáda;
1 rychlý pluk, 2 prapory cyklistů, 1 prapor pěchoty na lehce obrněných terénních vozech, 1 rota motocyklistů,
1 oddíl lehkého a 1 oddíl hrubého dělostřelectva motorisované,
1 oddíl protiletadlový,
1 prapor OA. se 2 rotami lehkých a 1 rotou těžkých OA. (roty o 3 četách),
1 prapor rychlých lehkých tanků o 3 rotách se třemi četami,
1 prapor středních tanků o 3 rotách se třemi četami, typu podobného švédskému pluku „Landskrone 80“ lehčí, do váhy 6 tun.

(Oba typy tanků kolopásové, při přeměně kol na pásy z vnitřku vozu, jako u posledního typu vozů švédských.)

- IV. 1 letka,
- V. 1 telegrafní rota — motorisovaná,
- VI. 1 ženijní motorisovaný oddíl, s mostovou soupravou lehkého a těžkého typu,
- VII. motorisované služby a trény.

VI.

Řešit problém organizace vyšších rychlých jednotek podrobně je možné toliko na základě praktických pokusů, konaných s nimi v rozličném terénu a ve všech ročních obdobích. Především je potřeba zkušeností a poznatků, získaných při praktických pokusech s nimi, k čemuž nezbytnou podmínkou je to, aby byly tyto jednotky při závěrečných cvičeních postaveny. Konečně by snad bylo možné sestavit při závěrečných cvičeních v různých částech státu jednotky, vybavené třeba improvizovanými vozidly, představujícími typy těch vozidel, s nimiž pro vyšší jezdeckou rychlou jednotku počítáme. Ne-li, bylo by alespoň nutné, studovat na všech závěrečných cvičeních problémy taktického použití rychlé jednotky odborníky a techniky, a to jak vzhledem k terénu, komunikacím a povětrnosti, tak i vzhledem k odlišným vlastnostem jejích různých složek, tyto zkušenosti a poznatky zhodnotit a uplatnit při organizaci typu rychlé vyšší jednotky, vhodné a účelné pro poměry naší armády a našeho území.

Buď jak buď však bude nutné, přejít od theoretických úvah k praktickému řešení tohoto problému, poněvadž jedině včasnou organizací, která je zárukou výcviku ve spolupráci a zárukou výcviku velitelů v řízení různých prvků, z nichž se budou určitě skládat ve válce vyšší rychlé jezdecké jednotky všech států, dosáhneme splnění hlavní podmínky úspěchu, kterou je pohyblivost a kterou předpokládá a žádá i náš Polní řád slovy:

„Nezbytnost manévru u všelikých jednotek, schopnost k rychlým přesunům a současné využívání volných prostorů je podstatným znakem zásad, vyložených v tomto předpise a důležitou zárukou úspěchu československé národní obrany!“

Svou úvahu, která by se vzhledem k významu a různosti názorů na řešení této otázky dala rozšiřovati do nekonečna, zakončuji slovy rak. gen. Berndta:

„Válka je dnes příliš vážná věc: zhltné nesčetné lidské životy, zničí ohromné hodnoty, rozhodne o osudech národů a států. Nesmí být proto zanedbáno nic, ani to nejnepatrnější, co mohlo by dopomoci k vítězství. To nejnovější, nejdokonalejší a nejlepší je tu právě dosti dobré. To jest jedním z hlavních poučení ze světové války!“

Příloha 1

Přehledná tabulka organizace vyšších rychlých jezdeckých jednotek ve Francii, Itálii a Německu.

Francie. Vyšší jednotkou jezdeckta je jezdecká divise, která se skládá:

- ze stanu jezdecké divise (štáb a služby),
 - z dvou jezdeckých brigád o 2 plucích (každý jezdecký pluk má četu doprovodných zbraní s 1 družstvem moždířů o 2 kusech a 1 kanonem ráže 37 mm,
 - z 1 pluku dragons portés o 3 praporech: část cyklistická, část na terénních autech a část na autech,
 - z 1 pluku jízdního dělostřelectva o 2 oddílech po 3 bateriích,
 - z 1 oddílu dělostřelectva naloženého na autech,
 - z 1 oddílu OA. o 3 eskadronách,
 - z 1 ženijní, 1 telegrafní roty, 1 mostové soupravy a služeb.
- Počítá se s přidělením 1 roty tanků.

Itálie. Vyšší jednotkou je rychlá divise v složení:

- 1 jezdecká brigáda o třech jezdeckých plucích,
- 1 pluk bersagliérů (2 prapory cyklistů, 1 prapor na autech),
- 1 prapor rychlých tanků (velitelství a 6 rot tanků, každá po 2 četách se 4 tanky),
- 4 oddíly dělostřelectva (jezdecké a motorisované),
- jednotky ženijního a telegrafního vojska, motorisované,
- motorisované služby a trény.

Německo. Na závěrečných cvičeních roku 1932 byly sestaveny jezdecké divise takto: velitelství divise,

- 2 jezdecké brigády po 2 plucích (každý pluk 4 normální eskadrony a 1 eskadronu kulometnou, dále četu lehkých minometů a četu protitankových děl; plukovní trény motorisované),
- motorisovaný P.O. (1—2 roty OA., 1—2 roty motocyklistické, 1 rota obrněných nákladních aut na dopravu mužstva),
- 1 oddíl dělostřelectva o 4 bateriích,
- 1 rota protiletadlových děl se 6 kanony,
- 1 cyklistický nebo motocyklistický prapor (3 roty, 1 četa těžkých kulometů, četa minometů a četa protitankových děl),
- 1 telegrafní rota a 1 jezdecká ženijní eskadrona;

motorisované služby:

jakty, polní pekárny, 3—4 autokolony, polní automobilní dílny, autokolony pro zásobování pohonnými hmotami, koňský park, koňská nemocnice, 2 zdravotnické autokolony, zdravotnická rota a malá polní nemocnice na autech.

Dále:

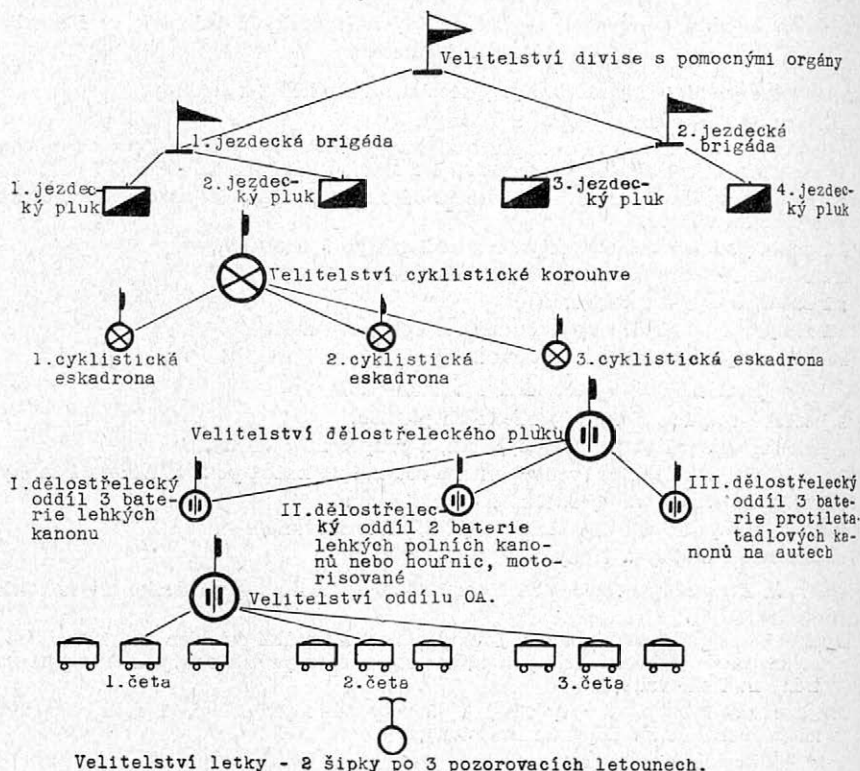
- 1 prapor pěchoty na autech (podle potřeby),
 - 1 oddíl rychloběžných tanků (až bude vynalezen výhodný typ),
 - 1 ženijní oddíl (3 mostové soupravy, ženijní park — motorisované),
 - ambulance a zdravotnická automobilní kolona.
- Zásobovací útvary (hospodářský úřad, polní pekárna, muniční kolony, zásobovací oddíly s koňským potahem, nejméně 3 lehké autokolony).

Palebná síla:

- jezdecké pluky: 96 lehkých, 56 těžkých kulometů, 16 doprovodných děl,
- cyklistická korouhev: 12 lehkých, 6 těžkých kulometů,
- dělostřelectvo: 12 lehkých polních kanonů, 4 lehké polní houfnice, 2 hrubé kanony, 12 protiletadlových kanonů,
- obrněná auta: 12 obrněných aut;
- úhrnem: 108 lehkých kulometů, 62 těžkých kulometů, 16 doprovodných děl, 12 polních kanonů, 4 polní houfnice, 2 hrubé kanony, 12 protiletadlových kanonů, k tomu 12 obrněných aut.

Složení jezdecké divise ve válce.

Příloha 2



Brig. generál František Kryštof:

Divisní a sborový smíšený předvojový oddíl.

Válečné i poválečné zkušenosti ukázaly dosti jasně, že každá divise potřebuje mít svůj organický smíšený převěždný oddíl, a proto myslím, že není třeba, abych zde dovozoval oprávněnost existence divisních smíšených převěždných oddílů. Místo toho se budu raději zabývat časovějším problémem, a to otázkou, zdali v rámci (armádního) sboru má být vedle divisních SPO. zřízen ještě zvláštní sborový SPO., a jestliže ano, jak by v takovém případě měly být divisní SPO. a sborový SPO. organizovány.

Divisní SPO. je především určen k tomu, aby pracoval pro svou divisi. Při tom se však stane, že divisnímu SPO. musíme někdy svěřit takový úkol, jež by SPO. nemohl splnit, jestliže by byl odkázán jenom na vlastní prostředky.

Máme-li divisnímu SPO. poskytnout potřebnou výpomoc, je přirozené, že se budeme ohlízet především po takových posilových prostředcích, které by se svou pochodovou rychlostí vyrovnaly rychlým jednotkám, z nichž je divisní SPO. složen. Je pravda, že velitel divise může svému SPO. přidělit 1 četu nebo válečnou baterii z divisního dělostřelectva, ale